

POLSKA NIEPODLEGŁA

Na przełomie października i listopada 1918 roku zaczęły się kształtować ośrodki władzy w różnych miastach polskich. W Krakowie powstała Polska Komisja Likwidacyjna, która przejęła władzę po Austriakach. Na Śląsku Cieszyńskim podobną rolę odgrywała Rada Narodowa. Ludność Galicji Zachodniej i Śląska Cieszyńskiego kierowana przez POW rozbroiła Austriaków, którzy nie stawiali oporu.

W Królestwie Polskim nadal działała Rada Regencyjna, ale z dnia na dzień traciła znaczenie.

Rozbrajanie Niemców w Warszawie. W głębi widoczni rozbrojeni żołnierze niemieccy. Listopad 1918. Ze zbiorów NAC

7 listopada w Lublinie powstał Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej z Ignacym Daszyńskim na czele. W jego składzie znaleźli się działacze niepodległościowi reprezentujący socjalistów, ludowców i piłsudczyków.

Tekę wojskową objął płk Edward Rydz-Śmigły występujący jako „zastępca Józefa Piłsudskiego”. Na wybór Lublina wpłynął fakt, iż kierowana przez Rydza-Śmigłego POW przeprowadziła tu skuteczną akcję usuwania okupantów.

Rząd wydał proklamację do narodu polskiego, zawiadamiając o powstaniu państwa polskiego jako republiki demokratycznej na obszarze zamieszkałym przez Polaków i z dostępem do morza.

11 listopada 1918 roku, w wagonie marszałka Francji Ferdynanda Focha na stacji Rethondes pod Compiègne delegacja niemiecka podpisała warunki zawieszenia broni.

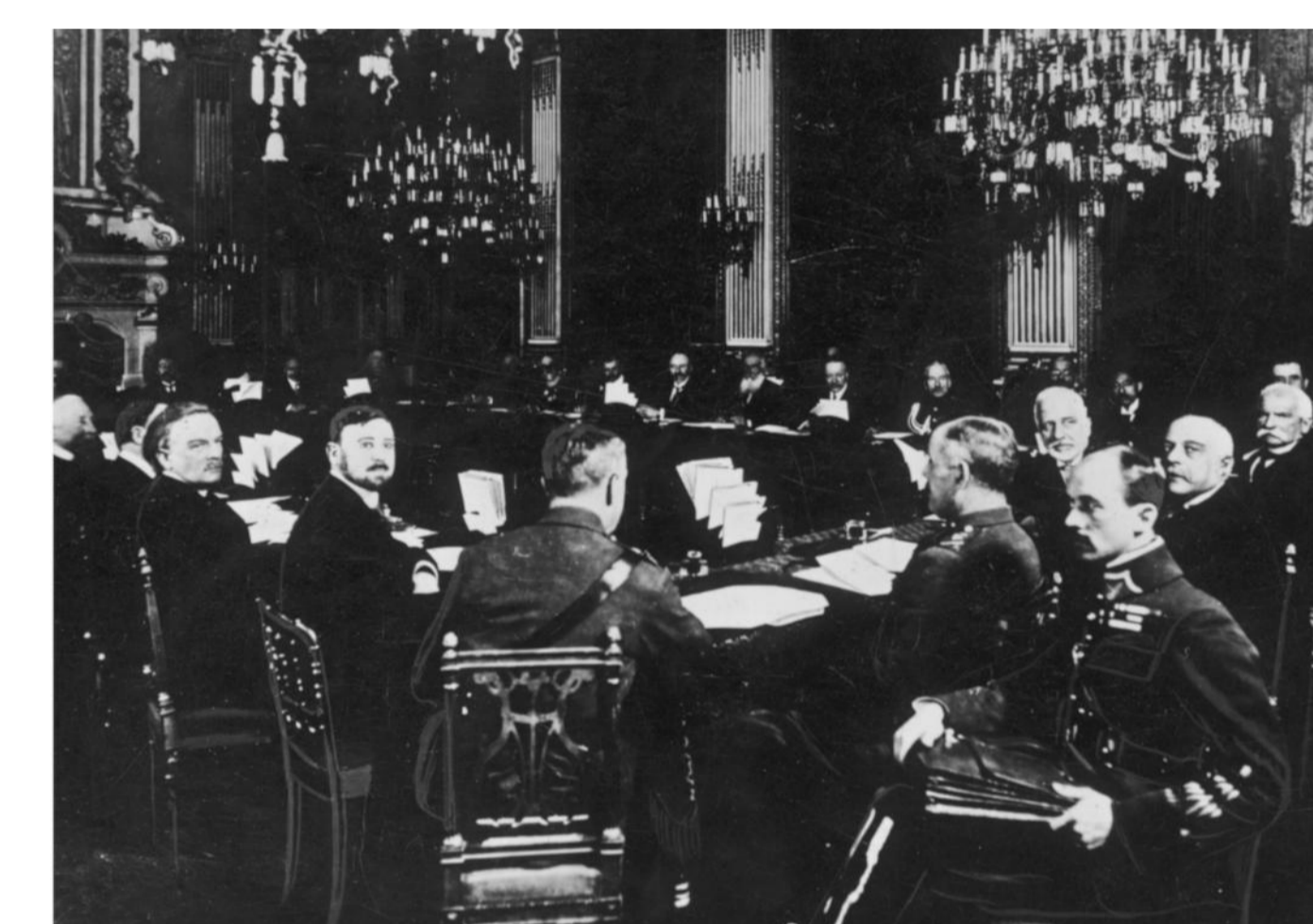
Cesarz Austrii Karol I zrzekł się praw monarszych w Austrii. Nastąpił formalny koniec I wojny światowej.

10 listopada z Magdeburga zwolniony został Józef Piłsudski. Do Warszawy przybył jako bohater, entuzjastycznie witany przez tłum, który widział w nim przyszłego wodza, „męża opatrnościowego”, który uratuje kraj przed konfliktami wewnętrznymi. Piłsudskiemu podporządkował się rząd lubelski, a następnie na jego żądanie rozwiązał się. 11 listopada Rada Regencyjna przekazała Piłsudskiemu władzę wojskową „wobec grożącego niebezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, dla ujednostajnienia wszelkich zarządzeń wojskowych i utrzymania porządku w kraju”, a 14 listopada całą władzę zwierzchnią, po czym się rozwiązała.

Piłsudski przyjął prośbę utworzenia rządu narodowego.

Delegacja aliantów przed wagonem sztabowym, w którym Niemcy podpisali akt kapitulacji. Ze zbiorów NAC

Podpisanie zawieszenia broni między Niemcami a Ententą w Compiègne. Posiedzenie przedstawicieli sygnatariuszy w sprawie rozejmu. Ze zbiorów NAC

11 listopada 1918 roku rozpoczął się nowy etap w dziejach Polski.

Najpierw czekała jednak walka o kształt granic odrodzonego państwa i praca.

Praca nad utrwalaniem niepodległości i wykorzeniem nawyków zniewolenia.

Zaprzysiężenie Wojska Polskiego, Warszawa, 1918 r. Ze zbiorów MWB

